

Lovah
Orteliuslaan 750
3528 BB Utrecht
Email: voorzitter@lovah.nl, secretaris@lovah.nl

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn & Sport
Minister E.J. Kuipers
Per email: ministervws@minvws.nl

Rotterdam, 2 januari 2024

Betreft: Dringend verzoek verbetering arbeidsvoorwaarden aios huisartsgeneeskunde

Geachte minister Kuipers,

Na diverse correspondentie tussen u en de SBOH, voelen wij ons als Lovah, de vereniging en landelijke belangenbehartiger voor de huisarts in opleiding, verplicht aan de ruim 2500 aios huisartsgeneeskunde en onze toekomstige collega's een schrijven aan u te richten. Wij maken ons zorgen over het aantal aanmeldingen voor onze opleiding en daarmee de toekomstbestendigheid van het zorglandschap. Wij pleiten daarom voor het investeren in het toegankelijker maken van de huisartsopleiding door gelijkwaardige arbeidsvoorwaarden te hanteren voor alle medische vervolgoopleidingen.

U onderschrijft herhaaldelijk dat u de eerste lijn als essentiële pijler van onze gezondheidszorg ziet en dat het een sterk fundament is waarop ons hele zorgstelsel rust. De vergrijzing, het groeiende takenpakket door de verschuiving van zorg van de tweede naar eerste lijn en de veranderende zorgvragen van de maatschappij, maken dat er heden meer huisartsen moeten worden opgeleid. Het onderzoek van het capaciteitsorgaan heeft dit duidelijk laten zien. Echter, het aantal aanmeldingen voor de huisartsopleiding blijft achter en op dit moment wordt zelfs het beschikbaar gestelde aantal plaatsen al niet gevuld.

Het Integraal Zorg Akkoord is een daadkrachtige stap naar de toekomstbestendigheid van onze gezondheidszorg. Veel actuele problemen worden aangepakt met hierbij actieve betrokkenheid van diverse partijen vanuit de huisartsgeneeskunde. Hoewel belangrijke onderwerpen, zoals het verlagen van werkdruk, garanderen van praktijkhuisvesting, verkleinen van gezondheidsverschillen en garanderen van continuïteit in de huisartsenpraktijk zeker op de agenda moeten blijven staan, zal de eerste lijn ondanks deze maatregelen niet overeind blijven bij een uitblijvende aanwas van nieuwe collega's. Immers, het heeft geen zin om extra karretjes aan de trein toe te voegen, als de rij voor de achtbaan niet langer wordt.

De uitkomst van het onafhankelijke vergelijkingsonderzoek naar de arbeidsvoorwaarden van de medische vervolgoopleidingen, u reeds toegestuurd door de SBOH (bijlage 1), en uw reactie dd 25-10-2023 hierop, hebben onze zorgen over de toekomstbestendigheid van het huisartsenvak doen toenemen.

Reactie op uw schrijven naar de SBOH, dd 25-10-2023

U schrijft in uw reactie op de brief van de SBOH dat een normatieve werkweek in de Cao Ziekenhuizen 48 uur bevat. Echter, in de meest recente Cao Ziekenhuizen is verduidelijkt dat dit gaat om een werkweek van 38 uur met een uitloop naar 48 uur, maar dat deze 10 uur uitloop niet structureel mag worden ingeroosterd. De jonge specialist geeft duidelijk op hun website aan dat dit gaat om *maximaal 10 uur onbetaalde opleidingsuren*, bedoelt als uitloop voor opleidingsdoeleinden. In tegenstelling tot de berekening die u in uw brief aan de SBOH maakt, moet het uurloon voor beide Cao's dus berekend worden op basis van het aantal uren dat daadwerkelijk verloond wordt, namelijk 38 uur. Deze verduidelijking in de Cao en daarmee verbeteringen in arbeidsvoorwaarden voor aios die intramuraal werken, moedigen wij als Lovah aan.

Een werkweek bestaat voor aios huisartsgeneeskunde uit een terugkomdag van 6,5 uur en 4 werkdagen van 8,5 uur (08.00 uur tot 17.00 uur, minus 30 minuten lunchpauze). Dat wil zeggen dat aios huisartsgeneeskunde standaard boven de in de CAO vastgelegde 38 uur uitkomen, waarvoor zij, net als aios in het ziekenhuis, geen compensatie ontvangen. Bovendien geeft meer dan de helft van de respondenten van onze recente ledenenquête (bijlage 2) aan dat zij daarnaast structureel twee tot meer dan vier uur per week overwerken en

hiervoor niet worden gecompenseerd. Met andere woorden: ook voor de aios huisartsgeneeskunde geldt dat het werk uitloopt vanwege praktijkwerkzaamheden, verdieping en opleiding-gerelateerde zaken, en dat hier geen compensatie tegenover staat. In onze cao is dit echter niet expliciet opgenomen en kennen we de term 'normatieve werkweek' niet. Uw bewering in de brief die u richt aan de SBOH, dat aios in dienst bij de SBOH op uurbasis juist een fors hoger salaris hebben, is daarmee onterecht.

De verhoudingen tussen de verschillende cao's lijken helaas nog schever te gaan lopen. In de Cao Ziekenhuizen is afgesproken om aios per 1 februari 2023, 1 december 2023 en 1 juni 2024 een structurele loonsverhoging van 5% toe te kennen. Hiermee zullen, volledig terecht, de salarissen in deze cao stijgen ter compensatie van de afnemende koopkracht. Dit heeft echter tot gevolg dat de loonkloof tussen aios in de eerste en tweede lijn nog verder zal groeien omdat de Cao SBOH dit niveau naar verwachting niet zal halen (de onderhandelingen over de Cao SBOH voor 2024 lopen op dit moment nog, waarin de SBOH de OVA-ruimte als uitgangspunt moet hanteren). De recent verstuurde actualisatie door FWG aan de SBOH laat zien hoeveel groter deze kloof wordt als alle huidige cao-afspraken zijn doorgevoerd (bijlage 3).

Bovendien, artsen met reeds enkele jaren werkervaring als anios of medisch specialist, die gemotiveerd zijn om te starten met eerstelijns vervolgopleidingen, zien bij deze keuze een significante daling van hun salaris. Met een jong gezin, een hypotheek en andere vaste lasten is zo'n daling niet wenselijk en kan een reden zijn om niet voor een opleidingsplek in de eerste lijn te kiezen.

Tot slot

Als jonge huisartsen hechten wij enorme waarde aan onze Nederlandse gezondheidszorg. De eerste lijn is, zoals de RVS in haar rapport 'de basis op orde' schreef, het paradepaardje van onze gezondheidszorg. De RVS roept op om de eerstelijnszorg meer op waarde te schatten en de cruciale waarde van eerstelijnszorg voor de samenleving in woord én daad te erkennen. Hoewel wij erkennen dat u met de introductie van verschillende programma's en akkoorden, belangrijke stappen heeft gezet richting toekomstbestendigheid van de huisartsenzorg, is het ook belangrijk dat we voldoende artsen blijven enthousiasmeren om ook daadwerkelijk de opleiding te gaan volgen, onder goede arbeidsvoorwaarden.

Met het oog op de toekomst vragen wij u daarom met klem om uw verantwoordelijkheid te nemen en gehoor te geven aan het verzoek van de SBOH om extra geld beschikbaar te maken om de verschillen in arbeidsvoorwaarden tussen de verschillende aios-opleidingen te dichten.

Hoogachtend,
Mede namens mijn bestuursgenoten,

dr. T.L. (Ties) Janssen
Voorzitter Lovah

Een afschrift van deze brief wordt verzonden naar:

- Huisartsopleiding Nederland
- SBOH
- Landelijke Huisartsen Opleiders Vereniging

Bijlagen:

1. Brief betreffende verzoek SBOH n.a.v. vergelijkingsonderzoek arbeidsvoorwaarden aios en anios, dd 4-7-'23.
2. Lovah ledenenquête
3. Actualisatie november 2023 vergelijkingsonderzoek arbeidsvoorwaarden SBOH
4. LHOV Steuntoezegging brief Lovah